

De Heerdstee
christelijke basisschool

School Ondersteunings Profiel 2022 - 2024

Omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die de school binnen het samenwerkingsverband kan bieden.

Vastgesteld op: juni 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
1. Algemene gegevens van de school	4
2. Missie & Visie van de school	5
2.1 De missie van de school	5
2.2 De visie van de school	5
3. Het toelatingsbeleid van de Heerdstee	6
3.1 Aanmelding op basisschool de Heerdstee	6
3.2 Nieuwkomers	6
3.3. Peuterspeelzaal	7
4. Basis- en extra ondersteuning binnen de VCOG	8
5. Welke ondersteuning kan de basisschool bieden	9
5.1 Kernkwaliteiten Samenwerkingsverband 20.01 PO	9
5.2 Basisondersteuning binnen onze school.....	10
5.2.1 De basiskwaliteit en de basisondersteuning	10
5.2.2 Schoolspecifieke uitwerking van de basisondersteuning	10
5.3 Wat biedt onze school aanvullend op de basisondersteuning?	11
- leerlingen met leermoeilijkheden	12
- leerlingen met een individueel arrangement:	12
- leerlingen met opvoedmoeilijkheden/gedragsmoeilijkheden.....	12
- meer- en hoogbegaafde leerlingen:.....	13
- leerlingen met dyslexie:.....	13
- leerlingen met dyscalculie:	14
- leerlingen met TOS of vermoeden van TOS:.....	14
- Logopedie:.....	14
- Fysiotherapie:	14
- Onderwijs aan nieuwkomers.....	14
5.3.2. Ondersteuningsmiddelen arrangementen:.....	15
6. Extra Ondersteuning	17
6.1 Grenzen aan de zorg voor leerlingen.....	17
Verstoring van de rust en veiligheid:	17
Onbalans tussen verzorging/behandeling – onderwijs:.....	18
Gebrek aan zorgcapaciteit:.....	18
Gebrek aan de leerbaarheid van een leerling:.....	18
Welbevinden:	18
Ontwikkelingsachterstand:.....	18
7. Ambities van de school	20
8. Lijst met afkortingen	21

Inleiding

In dit Schoolondersteuningsprofiel (SOP) geeft onze school aan hoe de ondersteuning en begeleiding op de school eruit ziet. Daarnaast wordt beschreven welk aanbod van onderwijs gebaseerd op de formulering basisondersteuning en het aanbod voor basisondersteuning plus en extra ondersteuning aan leerlingen aangeboden kan worden.

Over het SOP staat in het Ondersteuningsplan van het SWV PO 20.01 (april 2016) het volgende geschreven:

Een omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die een individuele school binnen een samenwerkingsverband kan bieden. Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg binnen het samenwerkingsverband. Hiermee kunnen alle schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband een passende plek vinden voor elke leerling en hun zorgplicht waarmaken.

En de basis- en extra ondersteuning wordt als volgt geformuleerd in het ondersteuningsplan:

De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventueel extra ondersteuning die een individuele school – eventueel met ketenpartners – biedt.

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt dus, zoals bovenstaande formuleringen aangeven de stand van zaken rondom de basiskwaliteit (inspectie normen), de basisondersteuning (13 kernkwaliteiten SWV 20-01) en de extra ondersteuning die de school biedt beschreven. Daarnaast beschrijft de school de grenzen aan wat zij kan bieden aan extra ondersteuning.

Wettelijk kader

Wettelijk is vastgesteld dat het schoolondersteuningsprofiel een document is, waarin de school de taken, de verantwoordelijkheden en de werkwijze ten aanzien van Passend Onderwijs vastlegt. Binnen de VCOG worden twee documenten gebruikt om het geheel van deze verantwoordelijkheden en werkwijzen per school te beschrijven. Het schoolondersteunings**profiel** en het schoolondersteunings**plan** (zorgboek). De documenten liggen in elkaars verlengde. Het schoolondersteuningsprofiel verwijst naar onderliggende informatie in het ondersteuningsplan. Het eerste document staat op de website van de school. Het tweede document is op aanvraag in te zien op school. Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel.

Het schoolondersteuningsprofiel:

- is naast het schoolondersteuningsplan ook gerelateerd aan het schoolplan en de schoolgids
- is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school
- wordt geschreven door de intern begeleiders van de school, in samenspraak met directie.
- wordt tenminste eenmaal per 4 jaar vastgesteld, maar ieder jaar bekeken.
- wordt ter advies voorgelegd aan de medezeggenschapsraad

Samenwerkingsverband 20.01

Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV20.01). In dit regionaal samenwerkingsverband is een dekkend aanbod aan onderwijsondersteuning aanwezig.

Alle informatie over het samenwerkingsverband 20.01 vindt u op de website: www.passendonderwijsgroningen.nl

1. Algemene gegevens van de school

Naam van de school: CBS De Heerdstee
Bezoekadres: Bentismaheerd 1
Postcode: 9736 EA
Plaats: Groningen
Brinnummer: 18PC
Directeur: Ronald Staal
Intern Begeleider: Annie v Leeuwen-Renkema (1 t/m 4), Janny Weender (5 t/m 8, Schakel).
Samenwerkingsverband: SWV20.01
Aantal leerlingen okt. 2021: 148

2. Missie & Visie van de school

2.1 De missie van de school

Warm & Wereldwijs

2.2 De visie van de school

Warm

Bij ons ben je **welkom**. Wij zijn een **open christelijke school** en geloven en voeren gesprekken met elkaar vanuit **gelijkwaardigheid en respect**. Binnen onze school heerst een fijne sfeer, met structuur en rust, zodat iedereen zich **veilig** voelt. Wij kennen elkaar. **Ieder kind is uniek** en krijgt bij ons alle mogelijkheden om zich **optimaal** te **ontwikkelen**. We vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij ons onderwijs en **we werken graag samen** met partners.

Wereldwijs

We willen het beste uit onze leerlingen halen, door ze optimaal te motiveren en te betrekken bij de lessen. Onze leerlingen leren om **zelfstandig** taken te vervullen en samen te werken. We bespreken met onze leerlingen het leerproces en leren onze leerlingen om trots te zijn op wat ze hebben geleerd. Wij geven **goed en effectief onderwijs** aan toekomstige **moderne**, kritische en zelfstandige **wereldburgers**, die nieuwsgierig en open in de wereld staan. We vinden het belangrijk om **talenten** te **benutten** en in te zetten. Onze leerlingen krijgen de mogelijkheid om hun steeds groter wordende wereld stap voor stap te **ontdekken** in een **groene leeromgeving**.

3. Het toelatingsbeleid van de Heerdstee

3.1 Aanmelding op basisschool de Heerdstee

In het kader van de Wet op Passend Onderwijs is een gezamenlijke procedure afgesproken rond aanmelding en zorgplicht. Vanaf de leeftijd van 3 jaar kan een kind op een school worden aangemeld. Ouders kunnen ook een kennismakingsgesprek aanvragen. In het gesprek laten we u kennis maken met de school en geven we u een rondleiding. Daarnaast bespreken we met ouders of er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind zijn of beperkingen in de onderwijsparticipatie waar wij rekening mee moeten houden. Tot slot vragen we ouders toestemming om informatie op te vragen bij de voorschoolse voorziening. Tijdens de kennismaking is uw kind van harte welkom.

Na aanmelding neemt de intern begeleider contact op met de voorschoolse voorziening. Vervolgens beoordeelt de directeur in overleg met de intern begeleider of het kind extra ondersteuning behoeft, en of wij als school deze extra ondersteuning al dan niet kunnen bieden. In het geval wij als school een passende plek kunnen bieden aan de leerling krijgen ouders een inschrijfformulier.

Kleinschaligheid is één van de aspecten van de Heerdstee die wij belangrijk vinden. De Heerdstee hanteert **als maximum groepsgrootte in principe 24 kinderen**. Dit aantal kan in groep 1 worden overschreden indien de mogelijkheid bestaat in een later stadium twee klassen te formeren. Aanmelding van broertjes en zusjes van kinderen die al bij ons op school zijn ingeschreven hebben voorrang en worden (indien de Heerdstee een passende plek kan bieden) altijd geplaatst. Verder wordt gekeken naar de aanwezige zorg in de groepen (zie hoofdstuk 5.3 en 6.1). Bij de leeftijd van 1 ½ tot 3 jaar kunnen ouders een vooraanmelding doen.

Voor alle groepen geldt dat als het maximum is bereikt, u uw kind kunt aanmelden voor de wachtlijst van het betreffende jaar. Zodra er een plek beschikbaar is nemen wij contact met u op om een kennismakingsgesprek te plannen.

Kinderen worden na inschrijving uitgenodigd voor een kennismakingsperiode. Deze kennismakingsperiode van een ingeschreven kleuter is 5 dagdelen nadat het kind drie jaar en negen maanden is geworden. Kinderen uit groep 3 t/m 8 die afkomstig zijn van een andere school (bijvoorbeeld door een verhuizing) mogen een dag meedraaien ter kennismaking.

Van de meeste peuterspeelzalen en kinderdagverblijven ontvangt de Heerdstee (na toestemming van ouders) op het moment dat een peuter 4 jaar wordt een **overdrachtsformulier** met gegevens van de betreffende leerling. De gegevens hiervan gaan naar de intern begeleider die het opslaat in het dossier en een kopie doorgeeft aan de leerkracht waarbij het kind in de klas komt.

3.2 Nieuwkomers

De Heerdstee biedt een aparte opvang **voor leerlingen van nieuwkomers**, de zogenaamde schakelgroepen (zie hoofdstuk 4.3.1 / p. 16). Leerlingen van 6 (groep 3) tot 12 jaar die rechtstreeks uit het buitenland komen, komen hiervoor in aanmerking. De opvang voor deze nieuwkomers houdt in dat de kinderen in een tijdsbestek van 40, 50 of 60 weken op voldoende niveau de Nederlandse taal machtig worden, en beschikken over een voldoende basisniveau in rekenen om te kunnen uitstromen naar de reguliere

klassen of naar het voortgezet onderwijs. Ook leerlingen van nieuwkomers kunnen door ouders worden aangemeld bij de Heerdstee. Met ouders wordt een kennismakingsgesprek gevoerd. In het gesprek laten we u kennis maken met de school en geven we u een rondleiding. Daarnaast bespreken we met ouders of er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind zijn of beperkingen in de onderwijsparticipatie waar wij rekening mee moeten houden. Vervolgens beoordeelt de directeur in overleg met de intern begeleider en de specialist nieuwkomers of de leerling geplaatst kan worden in de schakelklas. Bij een positief besluit kan het kind ingeschreven worden.

De schakelklas biedt in principe plek voor **maximaal 16 kinderen**; het is op enig moment mogelijk dat er meerdere schakelklassen zijn. Indien de schakelklas vol is, vindt er geen kennismakingsgesprek plaats maar worden ouders verwezen naar de schakelklas nieuwkomers bij de Borgmanschool.

Indien aan de voorkant duidelijk is dat een kind niet in aanmerking komt voor schakelklasonderwijs, vindt er contact plaats welke school passend zou zijn bij de wensen van de ouders en de woonafstand van het kind.

3.3. Peuterspeelzaal

We vinden het belangrijk dat er een goede doorgaande lijn is tussen de voorschoolse opvang en de basisschool. De Heerdstee beschikt over een peuterspeelzaal genaamd "De Vlieger". Peuters tussen de 2 en 4 jaar kunnen bij ons terecht op maandag t/m donderdagmorgen van 8:30 uur tot 12:30 uur. Gedurende deze morgen is er aandacht voor spel, ontwikkeling, buiten spelen, bewegen, muzikale vorming, creatieve vorming en zelfredzaamheid waardoor peuters zich optimaal kunnen ontwikkelen. De peuters worden verwelkomt in het aangepaste peuterlokaal naast de kleutergroepen.

Uiteraard kunnen nieuwe peuters eerst komen kennismaken. U kunt hiervoor een afspraak maken via de school. Inschrijven kan via het inschrijfformulier waarop de website van de Heerdstee naar wordt verwezen.

4. Basis- en extra ondersteuning binnen de VCOG

In de wet op Passend Onderwijs staat beschreven wat de basisondersteuning op school inhoudt. Van iedere basisschool in Nederland wordt verwacht dat zij onderwijs aanbiedt dat voldoet aan deze omschrijving. De omschrijving van de basisondersteuning luidt als volgt:

'Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel aan preventieve en lichte curatieve interventies die de school binnen haar onderwijsstructuur planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel met samenwerkende ketenpartners, uitvoert.'

Op school krijgen leerlingen iedere dag onderwijs gebaseerd op de bovenstaande omschrijving van de basisondersteuning. Maar leerlingen verschillen ook in de wijze waarop zij zich ontwikkelen en wat zij nodig hebben van de school om deze ontwikkeling zo optimaal mogelijk te laten verlopen. We spreken daarom van de onderwijsbehoefte van de leerling(en).

De school komt tegemoet aan alle onderwijsbehoeften die binnen de basisondersteuning vallen. Het kan zijn dat een leerling daarnaast nog een specifieke onderwijsbehoefte heeft die de basisondersteuning overstijgt. Dan brengt de school deze onderwijsbehoefte in kaart door het opstellen van een arrangement of een ontwikkelingsperspectief (zie paragraaf 4.2.2). In het ontwikkelingsperspectief (OPP) staat de extra onderwijsbehoefte beschreven en de ondersteuning die de leerling daarin extra nodig heeft. Het kan ook voorkomen dat een groep extra ondersteuning nodig heeft. In dat geval stelt de school een groepsarrangement op. De school heeft een schoolbreed budget ondersteuningsmiddelen om een OPP of een arrangement goed uit te voeren (zie *ondersteuningsplan: bijlage notitie arrangeren bij de VCOG*).

Voor zeer intensieve vormen van extra ondersteuning binnen de school kan de school met onderbouwing m.b.v. van een OPP bij het bestuur extra ondersteuningsmiddelen aanvragen. Zowel bij een bestuurlijk arrangement als een schoolgebonden OPP kan de school tot de conclusie komen dat de leerling niet meer optimaal profiteert van het onderwijs en dat de grens aan wat de school in ondersteuning kan bieden is bereikt. Als dat het geval is gaat de school op zoek naar een meer optimale onderwijsplaats voor de leerling. Dat kan zijn op een andere reguliere school of op een SBO dan wel een SO school.

Binnen ons samenwerkingsverband Passend Onderwijs zijn afspraken gemaakt over de minimaal te bieden ondersteuning (basisondersteuning) en extra ondersteuning.

Basisondersteuning binnen Passend Onderwijs Groningen:

De basisondersteuning geeft aan welke mate van ondersteuning aan kinderen wordt geboden binnen de eigen school. De actuele afspraken over te bieden basisondersteuning zijn op te vragen bij passend onderwijs Groningen:

www.passendonderwijsgroningen.nl.

5. Welke ondersteuning kan de basisschool bieden

5.1 Kernkwaliteiten Samenwerkingsverband 20.01 PO

Het samenwerkingsverband waaronder het VCOG bestuur en dus ook de Heerdstee valt, heeft de basisondersteuning beschreven in 13 kernkwaliteiten. De kwaliteiten zijn ingedeeld in vier aspecten die terug te vinden zijn in de het Referentie Kader bij de Wet op Passend Onderwijs (zie formulering uit hoofdstuk 3). De basisondersteuning zoals het Samenwerkingsverband 20-01 deze heeft beschreven, bestaat uit de basiskwaliteit van de inspectie plus een aantal extra onderwerpen. Van deze onderwerpen vindt het SWV 20-01 dat ook zij deel uitmaken van de basisondersteuning, die iedere school minimaal biedt. Het bestuur (en daarmee alle scholen van de VCOG) heeft hiermee ingestemd.

Dat betekent dat zij er samen met de scholen ten zeerste naar streeft dat de basiskwaliteit zoals gesteld vanuit de inspectie als ook de extra onderwerpen van basisondersteuning gesteld vanuit het SWV kwalitatief op orde zijn.

De vier aspecten	13 Kernkwaliteiten van basisondersteuning (samenwerkingsverband 20.01)
Preventieve en licht curatieve interventies	1. De leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving
	2. Voor leerlingen die een eigen leerlijn nodig hebben voor rekenen en taal, en extra ondersteuning krijgen uit het geld van het SWV is een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vastgesteld
De onderwijs ondersteuningsstructuur	3. De scholen hebben een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur
	4. De leerkrachten, ib-ers en directeurs werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties
	5. De scholen hebben een schoolondersteunings-team gericht op de leerlingenondersteuning
	6. De ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs
Planmatig werken	7. De scholen hebben continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
	8. De scholen werken opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.
	9. De scholen voeren beleid op het terrein van de leerlingondersteuning.
Kwaliteit van basisondersteuning	10. De scholen werken met effectieve methoden en aanpakken.
	11. De scholen evalueren jaarlijks de effectiviteit van de leerling ondersteuning middels groepsbespreking, leerlingbespreking en trendanalyses in het team.
	12. De scholen dragen leerlingen zorgvuldig over.
	13. De scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel (SOP) vastgesteld.

5.2 Basisondersteuning binnen onze school

5.2.1 De basiskwaliteit en de basisondersteuning

In deze paragraaf geven we aan in welke mate wij voldoen aan de basisondersteuning en hoe wij vorm geven aan de kwaliteitsafspraken die daarover gemaakt zijn binnen het samenwerkingsverband 20-01. Tijdens de onderwijsdialoog die het bestuur ieder jaar met deschool voert, verantwoordt de school zich rond de geboden basisondersteuning (d.m.v. de checklist ikinstrument basisondersteuning) de inzet van extra ondersteuning in de vorm van arrangementen en OPP's en de ondersteuningskengetallen (zorgmonitor, waarin o.a. thuiszitters, verwijzingen).

Basiskwaliteit van de inspectie:

In schooljaar 2021-2022 heeft het laatste inspectiebezoek bij de VCOG plaatsgevonden. In dit bezoek is de Heerdstee positief beoordeelt.

5.2.2 Schoolspecifieke uitwerking van de basisondersteuning

In onderstaand overzicht beschrijft de school wat aanvullend op de basisondersteuning aan zorgleerlingen wordt aangeboden, op welke wijze de school met deze ondersteuning omgaat en wanneer er een OPP beschreven wordt.

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte die in de basisondersteuning valt, wordt de extra ondersteuning in de groepsplannen opgenomen. De school beschikt over onderwijsassistenten die buiten de klas aan groepjes basisleerlingen extra hulp kunnen bieden, waardoor de leerkracht in de groep extra ruimte heeft om zorgleerlingen te bedienen. Voor individuele leerlingen die een doublure doorlopen wordt een verkort OPP voor de duur van het doublurejaar opgesteld, van waaruit de leerwinst gemonitord wordt.

Groepen die op basis van de samenstelling een extra ondersteuningsbehoefte hebben, kunnen een groepsarrangement krijgen vanuit samenwerkingsverband middelen. Dit budget is beperkt inzetbaar hetgeen betekent dat de school over de gehele zorgbreedte keuzes moet maken voor welke leerlingen en/of groep arrangementsgelden al dan niet worden aangevraagd.

In het kader van preventieve en licht curatieve interventies maken wij gebruik van:

- De leerlijnen voor het monitoren van de ontwikkeling van kleuters
- CPS toetsen voor taal bij kleuters: letterkennis, analysetoets, synthesesoets, rijmen.
- Het CITO leerlingvolgsysteem (Rekenen 3.0, Spelling 3.0, Begrijpend Lezen 3.0, in groep 3 t/m 8)
- Het CITO leerlingvolgsysteem begrijpend luisteren 3.0 i.p.v. Begrijpend lezen indien het avi-niveau nog onvoldoende toereikend is en bij gediagnosticeerde dyslexie.
- De AVI en DMT voor technisch lezen vanaf groep 3.
- Het handboek 'zorgboek' waar de route van de zorg praktisch staat uitgewerkt.

In het kader van 'aanbod ondersteuning' hanteren wij de afspraken die staan in het:

- Taal- en rekenbeleidsplan
- veiligheidsprotocol

- dyslexieprotocol
- protocol medische handelingen
- beleid met betrekking tot meer- en hoogbegaafden (Levelwerk)
- protocol afname cito

(voor de inhoud van deze protocollen verwijzen we naar het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband PO 20.01)

Voor de sociaal emotionele ontwikkeling maken we gebruik van:

Signalering: Kanvas behorende bij Kanjer.

Methode: Kanjer

Methodieken op de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen:

Technisch Lezen: Nieuwsbegrip, VLL in groep 3, Bouw!

Voortg. Techn.lezen: Karakter

Begrijpend Lezen: Nieuwsbegrip XL

Taal/Spelling: Taal Actief

Rekenen en Wiskunde: Getal en Ruimte junior

Kleuters: Beredeneerd aanbod (thematisch aangeboden) op basis van

Begrijpend luisteren en woordenschat, fonemisch bewustzijn, gecijferdheid, motoriek (zowel groot als klein), en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Daarnaast maken wij gebruik van ICT als ondersteuning in het onderwijsleerproces, middels volgens de programma's:

- Taal actief digibordsoftware en leerlingsoftware taal en spelling groep 4 t/m 8
- Blink leerlingsoftware 5 t/m 8 (WO en Engels)
- Nieuwsbegrip: Licentie basis, licentie XL
- Squala: taal, rekenen, woordenschat, begrijpend lezen voor groepen 1 t/m 8
- Veilig leren lezen
- Trefwoord
- Laptops/tablets voor individuele leerlingen ter ondersteuning van het leerproces.
- Bouw! vanuit inzet arrangementsmiddelen in schooljaar 2019-20 en 2020-21.

5.3 Wat biedt onze school aanvullend op de basisondersteuning?

In onderstaand overzicht beschrijft de school wat er aanvullend op de basisondersteuning, ten aanzien van preventieve interventies, ondersteuningsaanbod, leerkrachtbekwaamheid, ondersteuningsstructuur en handelingsgericht werken geboden en gedocumenteerd wordt. Daarnaast wordt beschreven welke vormen van arrangementen mogelijk zijn. In alle onderstaande gevallen wordt een OPP beschreven.

5.3.1. Aanbod van extra ondersteuning

In onderstaand overzicht beschrijft de school wat er boven de basisondersteuning aanvullend wordt aangeboden én hoe de school omgaat met extra ondersteuning middels de inzet van arrangementen. De samenstelling van de huidige groep, gerekend naar kinderen met specifieke ondersteuning op het gebied van zorgverbreding, is uitgangspunt om te bepalen of een extra kind met ondersteuning t.a.v. zorgverbreding in deze groep de ondersteuning kan krijgen die hij nodig heeft. Per situatie wordt

bekeken of wij de gewenste ondersteuning kunnen bieden. Voor alle vormen geldt dat het gedrag van het kind niet storend of onveilig is voor de groep als geheel, het moet werkbaar zijn. Daarnaast moet een kind een redelijke tijd zelfstandig kunnen werken, uitgaande van de leerlijn leren leren. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind. **Wat uiteindelijk concreet mogelijk is, is onder andere afhankelijk van de zorgsamenstelling in de groep, de ervaring in jaren en expertise van de leerkracht.**

- leerlingen met leermoeilijkheden: In bijzondere gevallen kan er voor gekozen worden om een kind op een ander (lager of hoger) groepsniveau te laten werken. Kinderen met ernstige leermoeilijkheden, die door een externe onderzocht zijn, krijgen niet eerder dan vanaf groep 6 een eigen leerlijn op een lager niveau. In uitzonderlijke gevallen krijgt een kind met leermoeilijkheden al in een eerder stadium een aangepast programma. Doel is dat een kind minimaal 1F niveau haalt (leerstof tot eind groep 6), en zo kan uitstromen naar het VO. Er wordt gedifferentieerd in de instructie en verwerkingsopdrachten, om zo tegemoet te komen aan de mogelijkheden van de leerling. Als dit niet afdoende is, dan hebben wij (op bepaalde voorwaarden) de mogelijkheid deze voor een vastgestelde, beperkte periode uit te breiden door inzet van onderwijsassistenten. Zo werken wij aan gepersonaliseerd leren.

Zowel voor sommige leerlingen met leermoeilijkheden, als met sociaal-emotionele problematiek kan het belang van aandacht voor structuur en veiligheid belangrijker zijn dan voor een gemiddeld kind. Hier kan rekening mee gehouden worden door bijvoorbeeld meer structuur in tijd te bieden (o.a. in de vorm van een vast dagritme), structuur in de ruimte (o.a. een vaste plek), structuur in activiteiten (kleine stapjes, opdelen van de taak), structuur in begeleiding (duidelijke regels, verwachtingen en eisen).

- leerlingen met een individueel arrangement: Als kinderen te maken hebben met ernstige leerproblemen (een achterstand van ruim 1 jaar op meerdere vakgebieden), een lichamelijke beperking of wanneer er sociaal emotionele problematiek speelt, dan kan een op maat gemaakt programma (OnderwijsOntwikkelperspectief =OPP) voor het kind worden samengesteld. Binnen een OPP kan gekozen worden voor een aanpassing in hoeveelheid/ keuze van het werk, aanpassingen in tempo of aanpassingen in het niveau waarop een kind werkt. Zoals de leerlingen hieronder:

- leerlingen met opvoedmoeilijkheden/gedragsmoeilijkheden: De Heerdstee wil kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften op gedrag proactief signaleren, begeleiden en ondersteunen. We maken hierbij gebruik van de 1-zorgroute. De groepsleerkracht is deskundig om gedrags- en opvoedmoeilijkheden bij kinderen te signaleren.

Bij alle leerlingen die in gedrag opvallen is de school cyclisch met ouders in gesprek, waarbij de school consequent de vraag stelt of zij (in het komende tijdsbestek) nog passend onderwijs kan bieden. Daarbij wordt in communicatie naar ouders meegenomen hoe gedrag zich verhoudt in wat de school op dat moment in de groep kan bieden op basis van de samenstelling van de huidige groep, gerekend naar kinderen met specifieke ondersteuning op het gebied van leer- en opvoedmoeilijkheden.

Per situatie wordt bekeken of wij de gewenste ondersteuning kunnen bieden. Voor alle vormen geldt dat het gedrag van het kind niet storend of onveilig is voor de groep. Daarnaast moet een kind, conform zijn leeftijd, een redelijke tijd zelfstandig kunnen

werken. De veiligheid en het opvoedklimaat in de groep moet doorgang kunnen vinden zonder ernstige verstoring van de lessen. De school heeft hierbij verantwoordelijkheid voor de leermogelijkheden van de gehele groep. Indien nodig wordt samen met een orthopedagoog, gedragspecialist of AB gekeken welke inzet nodig is en of de school deze kan bieden.

Wanneer sprake is van gedragsmoeilijkheden wordt afgewogen wat de mogelijkheden van het kind zijn en wat het kind nog kan ontwikkelen. Tevens wordt afgewogen of het gedrag beïnvloedbaar is en in welke mate het gedrag beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht, waardoor de zorg aan overige leerlingen in de groep onvoldoende geboden kan worden. De directie neemt in overleg met zorgteam het besluit. In het geval van gedragsproblematiek wordt cyclisch vastgelegd aan welke doelen er is gewerkt, en wat het effect hiervan is geweest, vanaf het moment dat de gedragsproblemen zichtbaar zijn geworden tot de huidige situatie, en het contact dat hierover met ouders/hulpverlening is geweest.

De school beschikt niet over een plek waar leerlingen onder toezicht van een ambulante persoon tot rust kunnen komen. Op het moment dat een leerling niet in de klas kan zijn, worden ouders gebeld met het verzoek een kind op te halen. Zie ook de stappen in het veiligheidsprotocol.

- meer- en hoogbegaafde leerlingen: De Heerdstee heeft een deezorgplan (hoog)begaafdheid. Kinderen worden gesignaleerd met behulp van het DHH protocol. In de kleutergroepen wordt gewerkt met het zgn. levelspel. Leerlingen uit de groepen 3 tot en met 8, die minimaal een I-score behalen op in ieder geval begrijpend lezen en rekenen, maken gebruik van Levelwerk. Zij worden eens per week gecoacht door een specialist hoogbegaafdheid. Reguliere taken worden gecompact en vervolgens verrijkt/verdiept. Leerlingen vanaf groep 5 houden zelf de vorderingen van hun levelwerk bij, hetgeen in de coaching door de specialist wordt opgepakt. Levelwerk is volledig opgenomen in de taak van het kind en in de structuur van de klas, onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Tevens kunnen de specialisten leerkrachten begeleiden in de implementatie van ons beleid op hoogbegaafdheid (begeleiding Levelwerk). Een maal per week hebben leerlingen die meer aan kunnen (signalering en toelating middels DHH en besproken door de leerkracht van de Denk & Doe klas en de intern begeleider bovenbouw) les in de Denk & Doe klas. In deze groep wordt projectmatig gewerkt. 's Morgens voor leerlingen uit de middenbouw en 's middags voor de leerlingen uit de bovenbouw. Voor leerlingen in de groepen 1 en 2, die meer aan kunnen, worden verrijkende hoeken ingezet.

- leerlingen met dyslexie: De Heerdstee heeft een aanbod voor kinderen met ernstige enkelvoudige dyslexie. Bij alle kinderen in groep 1 en 2 wordt de toets Beginnende Geletterdheid (CPS) afgenomen. Risicokinderen worden op deze manier tijdig gesignaleerd. De onderwijsbehoeften van alle kinderen worden tweemaal per jaar in kaart gebracht en tussentijds eventueel bijgesteld.

Indien kinderen in groep 1-8 gesignaleerd worden, voldoen aan de genoemde normen uit het protocol leesproblemen en er vermoeden van dyslexie is, wordt in samenwerking met de ouders/zorgverzekeraar bekeken welke stappen er ondernomen worden. Wanneer de diagnose ernstige enkelvoudige dyslexie wordt vastgesteld, wordt een hulpverleningstraject in gang gezet. Deze wordt vergoed door de zorgverzekeraar.

Dyslexie komt in verschillende gradaties voor. Daarom kijkt de school per kind wat de ondersteuningsbehoeften zijn.

Zo nodig nemen we de Citotoets Begrijpend Luisteren af i.c.m. of i.p.v. de Cito begrijpend lezen. De toetsen spelling en rekenen/ wiskunde beschikken over auditieve ondersteuning. Citotoetsen kunnen indien nodig door de leerkracht voorgelezen. In het beleid afname cito staat beschreven hoe er bij deze leerlingen met toetsen omgegaan wordt.

In de school is een dag per week een zorgaanbieder gericht op dyslexiebehandeling gevestigd. Daarnaast werkt de school samen met verschillende zorgaanbieders gericht op dyslexie.

- leerlingen met dyscalculie: Dit aanbod is ontwikkeling. Per kind met zware rekenproblematiek wordt gekeken wat de school kan bieden. In de school is een dag per week een zorgaanbieder gericht op dyscalculiebehandeling gevestigd. Daarnaast werkt de school samen met verschillende zorgaanbieders gericht op dyscalculie.

- leerlingen met TOS of vermoeden van TOS: Bij leerlingen waarbij sprake is van (een vermoeden van TOS, wordt in samenwerking met de ouders bekeken welke stappen er ondernomen worden om zicht te krijgen op concrete onderwijsbehoeften van een leerling. TOS kan onderzocht worden bij zowel het audiologisch centrum van het UMCG als bij Kentalis. Bij een gediagnosticeerde TOS op taal of spraak gebied, kijkt de school in samenwerking met Kentalis naar mogelijkheden voor ondersteuning op school vanuit het cluster II-onderwijs. Kentalis kan op basis van de zorgvraag in combinatie met een duidelijk beeld van de stimulerende en belemmerde factoren van het kind een light, medium of zwaar arrangement toekennen. Een light arrangement betreft de coaching/ begeleiding van de leerkracht bij zijn/ haar ondersteuningsvraag. Een medium arrangement betreft de begeleiding van een leerling door een ambulante begeleider vanuit cluster II onderwijs, voor 2 uur per week. Een zwaar arrangement betreft een verwijzing van een leerling naar cluster II-onderwijs. In alle gevallen betreft het een bestuurlijk arrangement vanuit cluster II-onderwijs.

- Logopedie: Leerkrachten en ib'ers hebben zicht op welke leerlingen wellicht ondersteuning nodig kunnen hebben bij hun taal- of spraakontwikkeling. De school werkt samen met de GGD om leerlingen aan te melden voor een screening door een onafhankelijke logopedist. Indien nodig verwijst deze logopedist door naar een logopedisch centrum. Ouders zijn vrij te kiezen voor een logopedisch centrum. Een dagdeel per week is een logopedist van Logopedisch Centrum Noord in de school aanwezig om eventueel onder schooltijd logopedische behandeling te bieden.

- Fysiotherapie: Leerkrachten signalen in de klas welke kinderen professionele ondersteuning nodig hebben op de ontwikkeling van hun fijne motoriek. Twee dagen per week is een kinderfysiotherapeut van Kinderfysio Noord Meurs & Brons op de Heerdstee aanwezig om onder schooltijd leerlingen te begeleiden met schrijfproblematiek en ontwikkeling van fijne motoriek. In alle vragen rondom motorische problemen kunnen leerkrachten advies vragen aan de fysiotherapeut.

- Onderwijs aan nieuwkomers: De Heerdstee biedt kinderen in de leeftijd van groep 3 t/m 8 die rechtstreeks uit het buitenland komen tijdelijke opvang in een volledige, zelfstandig

draaiende groep. De groep krijgt, afhankelijk van de grootte op dat moment, een aantal dagdelen in de week ondersteuning van een onderwijsassistent. Deze kinderen spreken geen of onvoldoende Nederlands om in een reguliere groep deel te kunnen nemen. De Heerdstee biedt nieuwkomerskinderen een passend taal- en rekenaanbod zodat zij na 40, 50 of 60 weken kunnen uitstromen naar een reguliere basisschool of naar het voortgezet onderwijs. Voor ieder kind wordt een IOP gemaakt. In een IOP wordt de beginsituatie omschreven (o.a. geletterd/ongeletterd, verwant/niet verwante taal, gevlucht/niet gevlucht) en wordt de ontwikkeling van de kinderen per 10 weken genoteerd, geëvalueerd en bijgesteld. Leerkrachten nemen geregeld deel aan regiobijeenkomsten m.b.t. onderwijs aan nieuwkomers (NIN), Lowan, ISK.

Randvoorwaarde in het onderwijs aan nieuwkomers is een groep, niet groter dan 16 leerlingen aangezien uit onderzoek is gebleken dat dan de beste resultaten cognitief en sociaal emotioneel zijn te behalen. Nieuwe leerlingen worden opgevangen in hun wijk als er in de Nieuwkomersgroep nog geen plek is.

5.3.2. Ondersteuningsmiddelen arrangementen:

De school heeft vanuit het samenwerkingsverband ondersteuningsmiddelen om op individueel en groepsniveau arrangementen in te zetten. Dit budget is beperkt inzetbaar hetgeen betekent dat de school over de gehele zorgbreedte keuzes moet maken voor welke leerlingen en groep arrangementsgelden al dan niet worden aangevraagd (zie paragraaf 4.2). De samenstelling van de huidige groep en de zorg daarin, is uitgangspunt om te bepalen of een leerling met ondersteuning t.a.v. zorgverbreding in deze groep middels de aanvraag van arrangementsgelden ondersteuning kan krijgen. Voor kinderen met een individueel arrangement geldt dat Heerdstee de mogelijkheden heeft om een kind intensiever te begeleiden, ook in een 1-1 setting. Waar mogelijk wordt gekeken of andere kinderen hierbij aan kunnen sluiten zodat zij ook kunnen profiteren van de arrangementen.

Daarnaast worden onderwijsassistenten, die binnen de formatie van de school vallen, in de klassen ingezet om zorg te bieden aan de zogenoemde basisleerling, hetgeen de groepsleerkracht ruimte biedt om zorgleerlingen in de klas ondersteuning te geven.

De school beschikt over een aantal ruimtes waarin rustig gewerkt kan worden. In de groepen kan gebruik gemaakt worden van rustige werkplekken, die d.m.v. concentratieschermen afgeschermd kunnen worden. In de orthotheek is een ruime collectie leer- en hulpmiddelen beschikbaar.

Het belang van aandacht voor structuur en veiligheid kan voor sommige kinderen belangrijker zijn dan voor een gemiddeld kind. Hier kan rekening mee gehouden worden door bijvoorbeeld meer structuur in tijd te bieden (o.a. in de vorm van een vast dagritme), structuur in de ruimte (o.a. een vaste plek), structuur in activiteiten (kleine stapjes, opdelen van de taak), structuur in begeleiding (duidelijke regels, verwachtingen en eisen). Praktisch wordt per situatie gekeken wat er hierin op reële basis van de leerkracht, in combinatie met de zorg aan andere kinderen, kan worden verwacht.

5.3.3. Preventieve interventies

Op de Heerdstee werken we met de Leerlijnen voor het monitoren van de ontwikkeling van kleuters, het gebruik van de CPS toetsen voor kleuters geven een beeld van de taalontwikkeling. Vanaf groep 3 worden de toetsen van Cito gebruikt om leerlingen te volgen in hun ontwikkeling en eventuele leerachterstanden snel te kunnen signaleren.

Het Zorgboek geeft leerkrachten inzicht in wanneer welke stappen ondernomen moeten worden.

5.3.4. Bekwaamheid van leerkracht

Op de Heerdstee zijn zorgcoördinatoren/IB-ers, taal-leescoördinator, rekencoördinator, hoogbegaafdheidsspecialist, ICT-er, specialist jonge kind, aandachtsfunctionarissen, brugfunctionarissen en schakelgroepleerkrachten (NT2 geschoold) en onderwijsassistenten werkzaam.

5.3.5. Ondersteuningsstructuur

Er wordt in cycli van 10 weken aan de onderwijsdoelen gewerkt waarna deze worden geëvalueerd en het onderwijsaanbod en het handelen van de leerkracht op leerlingen wordt afgestemd, de concrete uitwerking is opgenomen in het zorgboek, hoofdstuk 1. De leerkracht wordt door de IB-er ondersteund in de hulpvragen en gezamenlijk wordt gekeken welke ondersteuning ingezet moet worden. Naast deze ondersteuningsstructuur vinden er aanvullend op de basisondersteuning regelmatig gesprekken met zorgondersteuners en ouders plaats.

5.3.6. Zorgpartners

Bij alle vormen van extra ondersteuning, zowel binnen de basisondersteuning als zorg die de basisondersteuning overstijgt maken we gebruik van de diensten / werken we samen met externe specialisten, waaronder onder andere: SWV 20.01, EduConnect, VCOG ExpertiseCentrum, leerplicht, Wij Beijum, Accare, Molendrift, Lentis, Renn4, Kentalis, Cedin, VSIO, Elker, logopedisch centrum Noord, GGD waaronder de sociaal verpleegkundige en schoolarts, bureau jeugdzorg, Humanitas, etc.

In basis geeft de school een advies aan welke zorginstellingen wenselijk is op het moment dat de zorgvraag ook betrekking heeft op onderwijs. Hierbij is ruimte voor ouders om in overleg met school ook andere keuzes te maken.

6. Extra Ondersteuning

De school bekijkt de grens van extra ondersteuning vanuit de handelingsgerichte benadering. Dat betekent dat er antwoord wordt gegeven op de volgende vraag: "Wat heeft deze leerling in deze groep, met deze leerkracht, uit dit gezin nodig om optimaal van het onderwijs te profiteren en wat kan de school hierin bieden?"

Een leerling krijgt extra ondersteuning wanneer de school de onderwijsbehoefte niet meer binnen de basisondersteuning kan realiseren. De onderwijsbehoefte kan verschillen in intensiteit en/of complexiteit. Om de onderwijsbehoefte goed te begrijpen en te kunnen afwegen of de school hierin kan voorzien werkt de school samen met Educonnect/VCOG Expertise centrum. Orthopedagogen en ambulante begeleiders in dienst van Educonnect/VCOG Expertise centrum ondersteunen de school, zowel bij onderzoek als bij begeleiding. Zij geven de school handelingsadviezen bij de uitvoering van een groepsarrangement of een OPP.

Wanneer de school tot de conclusie komt dat zij niet meer kan voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling is voor de school de grens van de extra ondersteuning bereikt. In overleg met de ouders en eventueel ondersteund een externe partij (bv Educonnect/VCOG Expertise centrum, collega's van de cluster 1 en 2 scholen) gaat de school op zoek naar een andere onderwijsplek. Er wordt een school gezocht waar de leerling zich beter kan ontwikkelen en meer van het onderwijs kan profiteren.

Het bestuur van de school heeft in *Tien Passend Onderwijs principes* vastgesteld wanneer een school in algemene zin niet meer aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling tegemoet kan komen (voor de inhoud van deze principes verwijzen wij naar het ondersteuningsplan)

6.1 Grenzen aan de zorg voor leerlingen

De school heeft de grens van wat zij kan bieden aan leerlingen met een extra ondersteuning bereikt wanneer er sprake is van één of meerdere van onderstaande situaties:

Verstoring van de rust en veiligheid:

Het kind vertoont storend gedrag dat weinig tot niet beïnvloedbaar is ondanks ingezette ondersteuning binnen de grenzen van de zorg. Het gedrag verstoort de veiligheid en het opvoedklimaat van de groep dusdanig dat het onderwijs aan de gehele groep geen doorgang kan vinden.

De veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten van de Heerdstee moet te allen tijde kunnen worden gegarandeerd. Voor een leerling die de veiligheid van andere leerlingen dan wel de leerkracht in gevaar brengt, treedt onmiddellijk het protocol schorsing en verwijdering in werking. Onder 'veiligheid' wordt verstaan fysieke en emotionele veiligheid, maar ook het belemmeren van de cognitieve ontwikkeling van andere leerlingen.

Als bij inschrijving van een nieuwe leerling extra hulp of ondersteuning (eventueel van externe partijen) nodig is om de rust en veiligheid in de groep te kunnen blijven waarborgen, kan dat bij de ouders van die leerling als voorwaarde worden gesteld voor eventuele plaatsing op De Heerdstee.

Onbalans tussen verzorging/behandeling – onderwijs:

Wanneer een leerling een handicap heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor het onderwijs onvoldoende tot zijn recht kan komen.

Gebrek aan zorgcapaciteit:

Het is mogelijk dat de school niet in staat is een leerling met een al dan niet specifieke onderwijsbehoefte die in basis regulier onderwijs kan volgen op te nemen. Bij het plaatsen van een leerling in een groep wordt gekeken naar de combinatie van speciale onderwijsbehoeften en de samenstelling van de groep. Indien een combinatie niet bevorderlijk is voor de groep of leerlingen uit de groep, kan de leerling niet geplaatst worden. Dit is en blijft maatwerk en wordt beoordeeld door de zorg/directie. Met de term speciale onderwijsbehoeften wordt bedoeld: alle leerlingen die op wat voor manier dan ook 'iets anders' nodig hebben dan op basis van de drie niveaus (verdiept, basis, intensief) in elke groep verwacht kan worden. Enkele voorbeelden hiervan zijn: leerachterstanden, dyslexie, gedragsstoornissen, ADHD, ontwikkelingsstoornissen, hoogbegaafdheid of motorische beperking. Deze lijst is geenszins volledig en dient als voorbeeld. Zo voorkomen we dat de leerling met de specifieke zorgbehoefte onvoldoende zorg, aandacht en onderwijs krijgt, evenals de andere leerlingen van de groep.

Gebrek aan de leerbaarheid van een leerling:

De school kan kinderen goed onderwijs bieden als zij in staat zijn om te leren, er sprake is van ontwikkeling en er een vooruitzicht is dat het kind bij het verlaten van de school minimaal groep 6 niveau heeft bereikt (dit laatste geldt niet voor leerlingen met een verstandelijke beperking). Een kind laat onvoldoende tot geen vooruitgang zien in zijn of haar ontwikkeling ondanks de extra ondersteuning die ingezet is binnen de grenzen van de zorg. De onvoldoende vooruitgang is aantoonbaar middels toetsgegevens en evaluaties van werkwijzen. Het is in het belang van het kind en diens ontwikkeling om een passende onderwijsplaats te zoeken. Vanaf groep 6 kijkt de school n.a.v. de plaatsingswijzer en de cognitieve + sociaal emotionele ontwikkeling van de afgelopen jaren wat een passend uitstroomprofiel is voor de leerling.

Onderwijs wordt bij ons georganiseerd in een groep, waarbij interactie tussen medeleerlingen, de leerkracht en de leerling mogelijk is.

Welbevinden:

Het welbevinden van een kind is in het geding vanwege stagnatie in het onderwijsleerproces of vanwege problemen met sociale, emotionele of psychische aspecten. Dit wordt door leerkracht, zorgteam, directie en ouders vastgesteld.

Ontwikkelingsachterstand:

4/5-jarigen met peutergedrag, dus een ontwikkelingsachterstand waarbij de problematiek op diverse gebieden ligt zoals niet zindelijk zijn, spraak-taalproblematiek en het niet kunnen deelnemen aan onderwijs- en groepsactiviteiten of dusdanig begeleiding vragen van een leerkracht dat de ontwikkeling van andere kleuters belemmerd wordt.

Wanneer een kind buiten de bovengenoemde criteria valt dan is de school verantwoordelijk om een passende onderwijsplaats te zoeken. In dit proces worden

ouders altijd betrokken en wordt een constructieve houding van de ouders gevraagd. Indien daarvan geen sprake is dan beslist de school.

In uitzonderlijke gevallen kan het voor komen dat wij het niet verantwoord achten om een leerling onderwijs op De Heerdstee te laten volgen, omdat wij vinden dat er op grond van bovenstaande factoren een te groot gat zit tussen dat wat het kind nodig heeft aan goede begeleiding en ondersteuning én dat wat wij denken te kunnen bieden (ook met extra externe hulp en ondersteuning). De leerling zal dan niet worden toegelaten.

Indien kinderen aan ons onderwijs deelnemen waarvan wij achten dat de grenzen van de zorg bereikt zijn, zal in een overeenstemmingsgesprek met ouders/verzorgers naar een passende oplossing gezocht worden. Dit kan zowel een oplossing binnen de school betreffen als het zoeken naar een andere onderwijsplek. Voorafgaand aan dit moment en gedurende de schoolloopbaan tot dan toe hebben al gesprekken plaatsgevonden over de bevindingen van leerkrachten en directie met betrekking tot de ontwikkeling van het kind, over de interventies die zijn uitgevoerd en de resultaten en hierover is gerapporteerd aan ouders/verzorgers.

7. Ambities van de school

Naast de ondersteuning die we op dit moment bieden, heeft onze school ambities welke we de komende schooljaarplanperiode willen realiseren.

Op termijn:

- Uitbreiding op termijn met een 2^e schakelgroep, waarbij er een groep is voor kinderen van de groepen 3 t/m 5 en een groep 6 t/m 8. Best practice scholen in Nederland tonen aan dat op deze manier nog betere resultaten zijn te behalen omdat er dan minder differentiatie binnen de groep is dan in een groep met kinderen van groep 3 t/m groep 8.
- Samenwerking met vso/psz om de doorgaande leerlijnen beter vorm te geven.
- In samenwerking met de taallespecialist wordt onderzocht welk digitaal programma ondersteund kan zijn voor kinderen met ernstige dyslexie.
- Het implementeren van een leerlijn leren leren (zie schoolplan 2019-2023)
- Er wordt gewerkt met groepsdoorbrekende instructie voor lezen.
- Alle leerlingen lezen, spellen en rekenen op een minimum leesniveau 1F bij het verlaten van de basisschool eind groep 8. Deze ambitie is bij de eindtoets in 2022 bereikt.
- Speelwerkhoeven bij de kleuters zij zo ingericht dat zij gekoppeld zijn aan een sociaal doel, rekendoel of taaldoel vanuit het beredeneerd aanbod, waarbij het doel het uitgangspunt van het thematisch spel is (zie jaarplan 2019-2023).
- Het team heeft een beleid op het aanbod boven de basisondersteuning, gericht op leerlingen met meer- en hoogbegaafdheid (zie meerjarenplan 2019-2023 en nieuw meerjarenplan).

8. Lijst met afkortingen

AB	Ambulante Begeleiding
ADIM	Actieve Directe Instructie Model
IB	Intern Begeleider
IOP	Individueel Ontwikkelings Plan
LGF	Leerling Gebonden Financiering
OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel
OPP	Ontwikkelings Perspectief Plan
LVS	Leerling Volg Systeem
NT2	Nederlands als Tweede taal
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SEL	Sociaal Emotioneel Leren
SfA	Succes for All
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	School Ondersteunings Profiel
SWVPO	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs
TREF	Interne werkgroep waarbij de focus ligt op rekenen en taal
VCOG	Vereniging voor Christelijk Onderwijs Groningen
VO	Voortgezet Onderwijs